

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Stredná priemyselná škola informačných technológií, Nábřežná 1325, Kysucké Nové Mesto
4. Názov projektu	Učme efektívnejšie pre prax
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AMJ5
6. Názov pedagogického klubu	Finančná a podnikateľská gramotnosť
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Lenka Mravcová
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.spsknm.sk

10.

Úvod:

Práca klubu finančnej gramotnosti bola zameraná na podporu zlepšenia komunikácie pedagógov, zdieľanie skúseností a vypracovanie taktiky rozvíjania finančnej gramotnosti, podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia. Základným teoretickým materiálom, využívaným na zasadnutiach klubov bol Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG) verzia 1.2. Hlavnou témou klubu počas celého obdobia je finančná gramotnosť, vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia. Zoznam členov pedagogického klubu finančná a podnikateľská gramotnosť v 2. polroku školského roka 2020/2021:

Ing. Zuzana Jantoščiaková

Ing. Lenka Mravcová

Ing. Jozefa Orlinská

Ing. Monika Rolková

Ing. Peter Sovík

Ing. Jana Škulaviková

Ing. Pavel Virzdek

Stručná anotácia

Finančná gramotnosť v zmysle vyššie uvedeného materiálu je schopnosť využívať poznatky, zručností a skúseností na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov, s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. NŠFG tiež exaktne vymedzuje pre žiakov a absolventov stredných škôl šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií. Na stretnutiach sa členovia venovali jednotlivým témam v súlade s Národným štandardom s dôrazom na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou.

Kľúčové slová

NŠFG verzia 1.2, ekonomické a podnikateľské myslenie, slovník základných ekonomických pojmov, ochrana spotrebiteľa, podnikanie, financie, sporenie, dlh, riziko, poistenie, odvodový a daňový systém, materiálové hospodárstvo, marketing, personalistika, základné právne vedomie, vzdelávanie NBS

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote. Zámerom stretnutí je rozvíjať kompetencie učiteľa a obohatiť učiteľský rozmer prostredníctvom výmeny skúseností medzi členmi klubu, aj získavanie nových poznatkov v rámci moderných metód vyučovania finančnej gramotnosti. Zámerom výstupu pedagogického klubu finančnej a podnikateľskej gramotnosti je vytvorenie konkrétneho materiálu, ktorý budú učitelia vedieť využiť v procese vzdelávania aj v procese hodnotenia výsledkov procesu vzdelávania. Materiály budú prezentovaním uplatnenia vedomostí v každodennom živote a v reálnych životných situáciách.

Jadro:**Popis témy/problém**

„S účinnosťou od 1.septembra 2017 vstúpil do platnosti aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG) verzia 1.2. NŠFG popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť absolventov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané nasledovne:

- Témy
- Celkové kompetencie
- Čiastkové kompetencie

Kompetencie sa postupne zameriavajú na minimálnu úroveň, až do momentu absolvovania strednej školy. Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú Témy zoradené do šiestich vybraných kategórií:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
2. Plánovanie, príjem a práca
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
4. Úver a dlh
5. Sporenie a investovanie
6. Riadenie rizika a poistenie

V posledných rokoch sledujeme vzrastajúci záujem o úroveň finančnej gramotnosti obyvateľstva zo strany štátnych aj súkromných inštitúcií. Súčasná spoločnosť je označovaná ako informačná, preto je nevyhnutné študentov pripravovať na vyhľadávanie a spracovanie správnych a aktuálnych informácií. Realita súčasného sveta však upozorňuje na to, že napriek

dobe, v ktorej je možné sa pomerne jednoducho a rýchlo dostať k rôznym informáciám, je nevyhnutné celoživotné vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti.

Nakoľko študenti stredných škôl sú v procese nadobúdania vedomostí a zručností, je úlohou školy im v procese nadobúdania finančnej gramotnosti pomáhať. Preto sme na zasadnutiach klubu svoju činnosť podriadili efektívnemu napĺňaniu cieľov klubu, ktorých výsledkom bude mladý človek s rozvinutými kompetenciami v oblasti finančnej a podnikateľskej gramotnosti.

Ciele pedagogického klubu finančnej a podnikateľskej gramotnosti pre 2. školský polrok šk. roka 2020/2021:

- zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom zlepšiť študijné výsledky žiakov v oblasti finančnej gramotnosti ,
- aktualizácia a inovácia spôsobu implementácie vybraných tém NŠFG do jednotlivých predmetov,
- výmena a zdieľanie skúseností,
- vytvorenie pracovných listov, prezentácií a úloh všeobecne použiteľných v jednotlivých blokoch predmetov,
- prispôbenie formy otázok terminológii dnešnej mladej generácie.

Medzi najdôležitejšie výsledky práce klubu určite považujeme vytvorenie materiálov, pomocou ktorých pravidelne, inovatívne a novými formami a metódami vieme podporiť rozvoj finančnej, podnikateľskej gramotnosti a finančných kompetencií žiakov. Materiály boli navrhnuté s využitím inovatívnych metód a učebných pomôcok. Na stretnutiach okrem tém NŠFG sme rozoberali aj súvisiace témy potrebné k lepšiemu zvládnutiu finančnej a podnikateľskej gramotnosti.

Na podporu finančnej gramotnosti v oblasti podnikania sme sa zamerali na:

- Osobnostné predpoklady pre podnikanie
- Výber predmetu podnikania
- Podnikanie podľa Živnostenského zákona
- Podnikanie podľa Obchodného zákonníka
- Odvodový systém
- Marketing
- Materiálové hospodárstvo
- Zamestnanec vs. podnikateľ

Stretnutia prebiehali, dvakrát/trikrát za mesiac. Každé stretnutie pozostávalo z dvoch častí. V prvej časti vedúci klubu alebo príslušný člen nastolil preberanú tému formou prednášky, prezentácie a pod. Druhá časť predstavovala diskusiu a výmenu praktických skúseností a tvorbu učebných pomôcok. Stretnutia prebiehali prezenčnou formou na pôde školy. Zo stretnutí klubov bol vyhotovený písomný výstup, ktorý plní funkciu skvalitňovania výučby, ako aj podklad pre predmet výučby Financie v praxi pre žiakov druhého ročníka vybraných odborov. Na stretnutiach sa členovia venovali aj osobnému vzdelávaniu, využili materiály prístupné na stránke www.nbs.sk.

V druhom polroku šk. roka 2020/2021 sa uskutočnilo 10 pedagogický klubov v nasledovných termínoch:

školský rok 2020/2021				
II. polrok (február 2021 – jún 2021)				
por. číslo stretnutia	termín stretnutia	dĺžka trvania stretnutia	téma stretnutia	rámcový program stretnutia
1.	29. 03. 2021	3 hod.	Harmonogram klubu	Oboznámenie sa s obsahom činnosti klubu
2.	12. 04. 2021	3 hod.	Ochrana spotrebiteľa	Tvorba podkladov pre výučbu ochrany spotrebiteľa
3.	19. 04. 2021	3 hod.	Dohľad nad finančným trhom	Tvorba podkladov pre výučbu finančných trhov
4.	26. 04. 2021	3 hod.	Sporenie, úverovanie	Tvorba pracovných listov na tému výpočtu úrokov z vkladov a úverov
5.	03. 05. 2021	3 hod.	Odvodový systém	Tvorba podkladov pre výučbu odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne
6.	17. 05. 2021	3 hod.	Materiálové hospodárstvo	Tvorba podkladov pre výučbu kalkulácií a metód plánovania materiálových potrieb
7.	31. 05. 2021	3 hod.	Marketing	Tvorba podkladov pre výučbu vybraných oblastí marketingu
8.	07. 06. 2021	3 hod.	Personalistika	Výmena skúseností, príprava podkladov a best practice vo výučbe vybraných tém personalistiky
9.	14. 06. 2021	3 hod.	Vzdelávanie členov klubu	Diskusia a prieskum možností na zvyšovanie kompetencií členov klubu v oblasti finančnej gramotnosti
10.	21. 06. 2021	3 hod.	Vyhodnotenie činnosti klubu za II. Polrok	Zhodnotenie činnosti klubu a kontrola vytvorených podkladov za II. polrok

Výstupom pedagogického klubu sú pracovné listy a ďalšie materiály nevyhnutné pre výučbu nového predmetu, ďalej databáza príkladov finančnej gramotnosti, zbierka power pointových prezentácií.

Témy stretnutia pedagogického klubu Finančná a podnikateľská gramotnosť v súlade s harmonogramom stretnutí.

1. Finančná gramotnosť a meranie FG/Oboznámenie sa s obsahom stretnutí klubu

FG podľa Národného štandardu 1.2

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

FG podľa PISA

Finančnú gramotnosť definuje PISA ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; schopnosť, motivácia a sebadôvera jedinca využívať získané vedomosti s cieľom vykonávania efektívnych rozhodnutí v rôznych situáciách týkajúcich sa financií so zámerom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť zapojenie do ekonomického života.

Merania OECD PISA 2018

Slovenská republika dosiahla vo finančnej gramotnosti v štúdiu PISA 2018 výkon na úrovni 481 bodov, pričom priemer krajín OECD bol 505 bodov. Priemerné skóre slovenských žiakov sa tak nachádza pod priemerom zúčastnených krajín OECD.

Na prvom stretnutí sa členovia klubu oboznámili s rámcovým programom jednotlivých stretnutí, ako aj s realizáciou činnosti klubu. Členovia klubu sa dohodli, že sa budú stretávať dvakrát/trikrát do mesiaca a výsledkom stretnutí bude konkrétny výstup, na ktorom sa budú podieľať všetci členovia klubu.

Z výsledkov testovania vyplynulo, že SR je pod priemerom testovania a preto sa klub dohodol na posilňovaní finančného vzdelávania žiakov našej školy. Učitelia si rozdelili témy, ku ktorým spracujú power pointové prezentácie a pracovné listy v súlade s metodikou finančnej gramotnosti. Členovia absolvovali ukážkový online test na stránke Nadácie Partners <https://www.dfg.sk/test/fq-test/start>.

Ukážka online testu:

1. NEZÁVISLOU CENTRÁLNOU BANKOU V SR JE:

- OTP Banka Slovensko
- Národná banka Slovenska
- Slovenská sporiteľňa

2. KTO VYDÁVA DLHOPISY?

- Akciové spoločnosti
- Štát, obce, podniky a banky
- Ten, kto má zvláštne oprávnenie na vydávanie dlhopisov

3. PAYPAL JE:

- Platobná metóda, vďaka ktorej môžeme bezpečne platiť na internete, keďže nie je potrebné zadávať do každého e-shopu číslo platobnej karty
- Platobná metóda, ktorá sa využíva na pravidelné úhrady súm, ktoré nemusia mať rovnakú výšku
- Platobná metóda, pri ktorej môžeme urobiť hromadne niekoľko prevodov z daného účtu, pričom banka účtuje iba jeden poplatok

4. SPORIACI ÚČET JE:

- Účet, ktorý umožňuje zhodnotiť peniaze klienta počas pevne stanoveného obdobia
- Účet, ktorý poskytuje vyššie úročenie oproti bežnému účtu, pričom peniaze na účte nie sú viazané
- Účet, prostredníctvom ktorého môže klient vykonávať každodenné bankové operácie; medzi základné operácie patrí vklad, výber a prevod peňazí na iný účet

5. KTORÝ UKAZOVATEĽ HOVORÍ O CELKOVÝCH NÁKLADOCH NA ÚVER?

- Výška splátky
- Úroková sadzba
- Ročná percentuálna miera nákladov

2. Ochrana spotrebiteľa

Na druhom stretnutí klubu finančnej a podnikateľskej gramotnosti členovia diskutovali o ďalšej téme národného štandardu finančnej gramotnosti, konkrétne Ochrana spotrebiteľa. Oboznámili sa so zákonom o ochrane spotrebiteľa a príručkou spotrebiteľského správania, ktorú vydalo MH SR. Rozoberali zavádzanie projektového vyučovania do vyučovacieho procesu a diskutovali o možnostiach využitia inovatívnym metód. Ako vhodnú metódu zvolili projektové vyučovanie, ktorého cieľom je aktívne zapojiť žiaka do poznávacieho procesu a rozvíjať jeho schopnosti. Vo vybranej téme sa venovali pojmom:

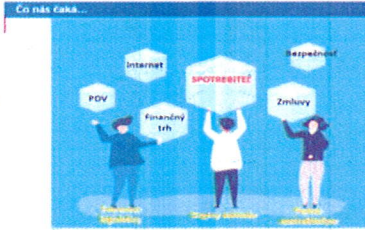
- spotrebiteľ,
- spotrebiteľská zmluva,
- práva a povinnosti spotrebiteľa,
- reklamácia,
- nekalé obchodné praktiky,
- predaj cez internet,
- slovenská obchodná inšpekcia

Výstupom zo stretnutia je zostavená power point prezentácia a prípadová štúdia. Materiály budú slúžiť ako pomôcka pri vzdelávaní a zvyšovaní kompetencií u žiakov.

OCHRANA SPOTREBITEĽA

Lenka Mravcová

Kto je spotrebiteľ?

SPOTREBITEĽ
 fyzická osoba
 nezávisle v rámci domácnosti, sociálne, právne a ekonomicky samostatná
 alebo prírodná osoba

PREDÁVAJÚCI
 fyzická osoba alebo právnická osoba
 ktorá v rámci predmetu tovaru, služieb alebo iných činností alebo podnikania predá tovar, službu, jej meno alebo jej užitočnosť

SPOTREBITEĽSKÁ ZMLUVA

Spotrebiteľská zmluva

Každá zmluva medzi spotrebiteľom a predávajúcim

- ✓ kúpa potravín, oblečenia, kozmetiky, elektroniky
- ✓ cestovanie MHD, autobusom, vlakom, lietadlom
- ✓ ubytovanie v hoteli
- ✓ obed v reštaurácii
- ✓ letná dovolenka cez CK
- ✓ služby mobilného operátora
- ✓ TV, internet od dodávateľa
- ✓ energie (voda, teplo, elektrina) v domácnosti
- ✓ kaderníčka, kozmetička, masér, krajčír, opravár obuvi
- ✓ účet v banke, pôžička od banky/rebankovky, poisťna zmluva
- ✓ iné

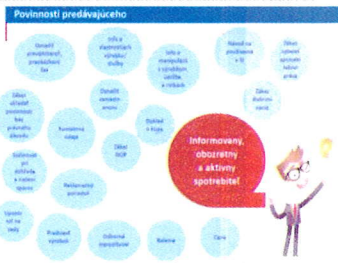
Spotrebiteľská zmluva

- ✓ Občnosť, ostražitosť
- ✓ Občnosť sa s obsahom zmlúvy
- ✓ Písomná forma na požiadanie

Predajná akcia

Osobitnosť:
- pozvánka
- prezentácia, ponuka, predaj tovarov alebo služieb

Informácia napesákor 20 dní vopred SOI. Inak zmluva nevznikne
spotrebiteľ má právo odstúpiť od zmlúvy uzavretej na predajnej akcii do 14 dní

Nekvalitné obchodné praktiky

- **KLAMLIVÉ**
 nepravdivé informácie
 opomínanie podstatných informácií
 svedenie do omylu
- **AGRESÍVNE**
 obráťovanie, hľadanie, neprimeraný výtlak

ZAKÁZANÉ!

Black list vedy, nekvalitné praktiky: 1. pokus o ochranku spotrebiteľa

Nebezpečné výrobky

Zákaz nebezpečných výrobkov a nebezpečných napodobenín

- ☒ právo na vrátenie výrobku (s bez dokladu o kúpe)
- ☒ právo na vrátenie kúpnej ceny a účtine vyžadovaných nákladov
- ☒ SVET - potravinový súpis, leky zdravotníckeho zariadenia SVZ - kozmetika, tetovacia farba SOI - batérie (hráčky, elektronika...)
- ☒ SOI - RAPEX, SOI - ECHO, potravinový - RASFF

Reklamácia

KTO?
✓ Spotrebiteľ

ČO?
✓ Vada (chyba, nedostatok) výrobku alebo služby

KDE?
✓ Prevádzkareň predávajúceho
✓ iný podnikateľ určený na opravu vecí

KEDY?
✓ Záručná doba
✓ **24 mesiacov**
✓ výnimky: oprava a úprava vecí, stavebné úpravy, stavba, použitá vec
✓ predĺžená záručná doba

AKO?
✓ **Potvrdenie o kúpe**
1. Doklad o kúpe
2. Originálny obal

Reklamácia

PRÁVA SPOTREBITEĽA?

Odstániteľné vady

- ✓ oprava
- ✓ výmenu výrobku, ak tým nespôsobí predávajúcemu neprimerané náklady

Neodstrániteľné vady

A. Vec možno riadne užívať
✓ zľava

B. Vec nemožno riadne užívať
✓ vrátenie peňazí (odstúpenie od zmlúvy)
✓ výmena výrobku

Ak sa tá istá vada vyskytne **opakovane** (min. 3x) alebo sa vyskytne **väčší počet vad** (min. 3) → odstúpenie od zmlúvy alebo výmena výrobku

Reklamácia

PREDÁVAJÚCI?

- ✓ nesmie odmietnuť prijať reklamáciu
- ✓ potvrdenie o prijatí reklamácie
- ✓ informovať spotrebiteľa o jeho právach
- ✓ určiť spôsob vybavenia
- ✓ doklad o vybavení reklamácie
- ✓ evidencia

SPÔSOB VYBAVENIA?

- ✓ oprava, výmena, vrátenie kúpnej ceny, zľava, písomná výzva na prevzatie plnenia, odôvodnené zamietnutie

30 dní

DO 12 mesiacov
Zamietnuť len s odborným posúdením

PO 12 mesiacoch
Zamietnuť aj bez odborného posúdenia

Užitočné odkazy

MH SR: <http://www.economy.gov.sk/obchod/ochrana-spotrebiteľa>

SOI: <https://www.soi.sk/>

Zbierka zákonov: <https://www.slov-lex.sk/domov>

Prípadová štúdia na tému Ochrana spotrebiteľa:

Pani Katka bola so svojim polročným synčekom v parku, keď začula skupinu mamičiek rozprávať sa o príspevku vo včerajších večerných novinách o závažných nedostatkoch detského kočíka – hrozí jeho samovoľné zloženie s rizikom zranenia dieťaťa. Keďže sa jej zdalo, že spomínali práve značku kočíka jej synčeka, keď prišla domov, začala po tomto príspevku pátrať. Zistila, že ide o tú istú značku, avšak zo samotného príspevku nebolo zrejmé, o aký model.

Ako by mala pani Katka postupovať?

Na overenie a zistenie zvládnutých poznatkov sa bude využívať kvíz:

Ochrana spotrebiteľa

Pracovný list - Kvíz na zopakovanie

Otázka č.1: Na odstrániteľné nedostatky platí záručná ^(1 222) doba:

- a) 24 týždňov
- b) 24 mesiacov
- c) 30 dní
- d) 30 mesiacov

Otázka č.2: Zakúpený tovar môžeme reklamovať, ak: ^(1 222)

- a) po ošetroaní v 90 stupňovej vode zmenil tvar
- b) sa nám zberhol v súbložke
- c) ak sa nepáči osobe, ktorej sme ho kúpili
- d) je tovar nefunkčný, poškodený, neúplný

Otázka č.3: Pri kúpe tovaru si všímame: ^(1 222)

- a) uloženie tovaru v regáloch
- b) využiteľnosť tovaru do budúcnosti
- c) množstvo tovaru v regáloch
- d) dátum spotreby / dátum minimálnej trvanlivosti

Otázka č.4: Reklamáciu nie je možné uplatniť: ^(1 222)

- a) bez originálneho obalu
- b) pri kúpe tovaru v tržnici
- c) bez dokladu o kúpe tovaru
- d) pri kúpe tovaru z výprestaja

Otázka č.5: Záručná doba tovaru sa začína: ^(1 222)

- a) v deň výroby tovaru
- b) v deň prvého použitia tovaru
- c) v deň kúpe tovaru
- d) 30 deň od kúpe tovaru

Otázka č.6: Nekvalitný tovar reklamujeme: ^(1 222)

- a) u výrobcu
- b) reklamácia nekvalitného tovaru nie je možná
- c) u predajcu
- d) u Slovenskej obchodnej inšpekcie

3. Dohľad nad finančným trhom

Odbornej téme Finančná trh a dohľad nad finančným trhom spracoval a predstavil nám Ing. Sovík. Charakterizoval finančný trh a jeho členenie. Zaoberal sa dohľadom nad finančným trhom podľa Zákona č. 747/2004 Z. z.

Finančný trh sa považuje za vrchol ostatných trhov. Jeho prostriedky sú univerzálne využiteľné vo všetkých oblastiach. Prostredníctvom finančného trhu sa presúvajú finančné prostriedky od tých, ktorí majú prebytok, k tým, ktorí tieto prostriedky potrebujú.

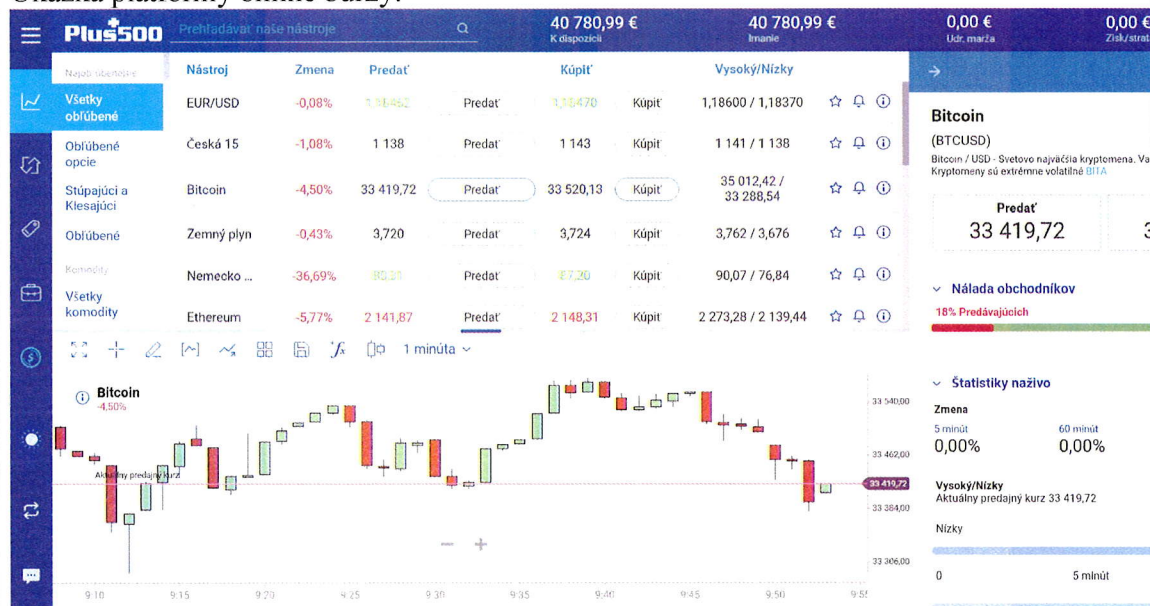

Pán Ing. Sovík spracoval podklady a vypracoval prezentáciu. Venoval sa najmä právnemu rámcu výkonu dohľadu nad finančným trhom NBS. Členovia si počas diskusie vymieňali skúsenosti a informácie k aktuálnej téme. Venovali sme sa bezpečnosti uloženia financií na bankových účtoch a investovaniu s kryptomenami.

Na základe diskusie k tejto problematike, sme dospeli k záveru, že je nevyhnutné motivovať žiakov vytvárať úspory, vedieť spravovať svoje finančné prostriedky a umiestniť ich do rôznych segmentov finančného trhu.

V rámci diskusie sme sa venovali aj online obchodovaniu na burze, konkrétne hodnote bitcoinu a jeho budúcnosti v súvislosti s bezpečnosťou a dozorom na finančnom trhu.

Ukážka platformy online burzy:

Výstupom stretnutia je prezentácia v power point o dohľade nad finančným trhom. Členovia sa rozhodli aplikovať aj demo verziu burzy do výučby a poukázať na riziká spojené s investovaním.

4. Téma Sporenie a úverovanie

Téme Sporenie a úverovanie sa venovali pani Ing. Rolková. Sporenie je jednorazové alebo pravidelné odkladanie si peňazí s cieľom ich neskoršej spotreby. Na rozdiel od investovania sa sporenie uskutočňuje prostredníctvom produktov, ktoré poskytujú garanciu minimálne vložených sumy finančných prostriedkov a spadajú pod ochranu peňažných vkladov. Sporiacimi produktmi sú termínovaný účet, vkladná knižka, vklad na bežnom účte príp. sporiacom účte alebo vkladové listy. Pravidelné vklady do podielových fondov, investičné životné poistenie dôchodkové sporenie alebo investovanie do zlata nie sú sporením.

Sporiť môžete tak, že si časť svojho príjmu odložíte doma alebo v banke. Základný rozdiel medzi domácim sporením a sporením, pri ktorom využijete služby banky, spočíva v tom, že pri sporení prostredníctvom sporiacich produktov bánk sa nasporené peniaze zhodnocujú

pripísaním úroku. Nasporené peniaze uložené v banke spadajú pod ochranu Fondu na ochranu vkladov.

V súčasnej dobe existuje celý rad finančných produktov zameraných na sporenie, napr. sporiace účty, termínované vklady, garantovaný vklad, stavebné sporenie a pod. So sporením je spojené menšie riziko straty financií, nakoľko sú peniaze v banke chránené do výšky 100 000 eur.

Úver je poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany jednej osoby (tzv. veriteľ) do určitej sumy v prospech inej osoby (tzv. dlžníka) s podmienkou, že dlžník poskytnuté peňažné prostriedky (presnejšie: peňažné prostriedky v rovnakej nominálnej hodnote) po čase vráti a prípadne aj zaplatí úroky alebo inú náhradu. Poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť aj formou odkladu platby (tzv. obchodný úver). V širšom zmysle sa za úver považuje aj situácia, keď veriteľ obdobne poskytuje tovar a dlžník vracia peniaze alebo naopak, alebo úver, pri ktorom veriteľ poskytuje tovar a dlžník vracia tovar.

Výstupom je vypracovaný pracovný list na tému Sporenie:

1. Doplň do viet slová zo zátvorky!

(bez alebo s výpovednou lehotou , vkladné, 18 rokov, narodenia dieťaťa)

..... knižky – môžeme na ňu ukladať peniaze už od
....., ktoré nimi môže disponovať až po dovŕšení
..... Vkladné knižky môžu byť
.....– 1, 2, 6, 12, 24 mesiacov.

2. Zakrúžkuj správnu odpoveď! Sporenie je:

- a, pravidelné odkladanie peňazí na budúcu spotrebu
- b, nepravidelné odkladanie peňazí na budúcu spotrebu
- c, jednorazové odkladanie peňazí na budúcu spotrebu

3. Spoj čiarou, ktoré účty sú bezplatné a ktoré spoplatnené!

Bezplatné	vkladné knižky stavebné sporenie terminované vklady sporiace účty	Spoplatnené
------------------	--	--------------------

4. Zakrúžkuj správnu odpoveď! Pri termínovaných vkladoch ide o:

- a, sporenie minimálne 6 rokov
- b, jednorazový vklad
- c, doplnok k bežnému účtu rodičov

5. Označ vety správnymi symbolmi! Pravdivé ✓ a nepravdivé ✗ !

Vkladné knižky – môžeme na ňu ukladať peniaze už od narodenia dieťaťa, ktoré nimi môže disponovať až po dovŕšení 20 rokov.

Termínované vklady – za vklady banka pripisuje úroky. Za predčasný výber si banky určujú sankčné poplatky.

Sporiace účty – môžu byť zriadené aj pre deti ako doplnok k bežnému účtu rodičov.

Stavebné sporenie – sporiť sa musí 10 rokov a minimálny ročný vklad nie je povinný.

6. *Zakrúžkuj správnu odpoveď! Koľko máme sporiť, aby sme v prípade straty zamestnania či vážnej choroby prežili bez nejakých veľkých obmedzení.*

- a, 1 – 2 mesiace
- b, 6 mesiacov až 1 rok
- c, 4 – 6 mesiacov Spoplatnené Bezplatné

7. *Zakrúžkuj správnu odpoveď! Sporiace účty ponúkajú:*

- a, nižšie úroky
- b, vyššie úroky
- c, neponúkajú žiadne úroky

8. *Prečiarkni, čo nesúvisí so stavebným sporením:*

- a, sporiť sa musí 6 rokov
- b, ide o jednorazový vklad na bankový účet na určitú dobu
- c, minimálny ročný vklad je povinný
- d, za predčasný výber si banky určujú sankčné poplatky
- e, vyberajú poplatok za uzatvorenie stavebného sporenia (1% z cieľovej sumy, ktorú chcete nasporiť)

9. *Zakrúžkuj správnu odpoveď! Peniaze na všetkých vkladoch sú chránené:*

- a, Európskou úniou
- b, vládou SR
- c, Fondom ochrany vkladov

Druhá časť stretnutia prebiehala formou diskusie na tému úverovanie a úvery. Členovia si vymieňali praktické skúsenosti zo života, nakoľko v dnešnej dobe takmer každý človek čerpá úver. Poukázalo sa na mnohé nekalé praktiky a nedostatočné informácie pri poskytovaní úverov najmä zo strany nebankových subjektov.

5. Odvodový systém

V úvode sedenia klubu sme sa oboznámili s 2. kapitolou NŠFG Plánovanie, príjem a práca. Zamerali sme sa na systém daní a odvodov v SR.

V rámci prezentácie spracovanej Ing. Orlinskou a rozhovoru sa členovia venovali témam z oblasti:

- Plánovanie, príjem a práca.
- Dane.
- Odvody – povinné výdavkové položky a výška odvodov za zamestnanca a zamestnávateľa od 1.1.2021.

Členovia klubu si formou diskusie vymieňali praktické skúsenosti a hľadali metódy výučby, ktoré sú najpriateľnejšie pre žiakov pri vyučovaní daní a odvodov. Tak isto bolo potrebné prediskutovať spôsoby ktoré sú pre žiakov nevhodné. Činnosť klubu na tomto stretnutí sa neodkláňala od rámcového programu. Členovia klubu otvorili diskusiu aj o problémoch, s ktorými sa stretávajú na vyučovacích hodinách finančnej gramotnosti.

Téme sa venovala Ing. Orlinská, zostavila prehľad výšky odvodov za zamestnanca a zamestnávateľa za rok 2021.

Poistenie zamestnanec	Sadzba poistného	Poistenie zamestnávateľ	Sadzba poistného
Nemocenské poistenie	NP 1,40 %	Nemocenské poistenie	1,40 %
Dôchodkové poistenie	Starobné DSP 4,00%	Dôchodkové poistenie Starobné	14,00%
	Invalidné DIP 3,00%	Invalidné	3,00%
Poistenie v nezamestnanosti	PvN 1,00%	Poistenie v nezamestnanosti	1,00%
Sociálne poistenie spolu	SP 9,40 %	Garančné poistenie	0,25%
Zdravotné poistenie	ZP 4,00 %, príp. 2,00 %	Úrazové poistenie	0,80%
		Rezervný fond	4,75%
		Sociálne poistenie spolu	25,20 %
		Zdravotné poistenie	10,00 %, príp. 5,00 %

Zostavila pracovný list na výpočet mzdy. Zároveň aj vysvetlila postup výpočtu mzdy:

Výpočet čistej mzdy a ceny práce na základe hrubej mzdy – údaje platné v roku 2021
 Vypočítajme čistú mzdu a cenu práce z minimálnej mzdy za rok 2021, 623 €.

Najprv výpočet čistej mzdy: zamestnanec zo svojej hrubej mzdy musí zaplatiť zdravotné a sociálne poistenie a daň z príjmu.

Zdravotné poistenie: 4% z 623 €

Postup výpočtu: $623 : 100 = 6,23$

$6,23 \times 4 = 24,92$ € (všetky sumy poistného budeme zaokrúhľovať na 2 desatinné miesta vždy smerom dole, nie matematicky!)

Sociálne poistenie sa skladá z viacerých položiek:

Postup výpočtu je taký istý, len percentá sú iné:

Nemocenské poistenie 1,4% = 8,722 €, po zaokrúhlení = 8,72 €

Starobné poistenie 4% = 24,92 €

Invalidné poistenie 3% = 18,69 €

Poistenie v nezamestnanosti 1% = 6,23 €

Sociálne poistenie spolu (9,4% - nevypočítame percentom, ale ako súčet 4 druhov poistenia do sociálnej poisťovne) = 58,56 € (je to vlastne súčet: 8,72 + 24,92 + 18,69 + 6,23)

Odvody spolu (13,4% - tiež nepočítame percentom, ale ako súčet): zdravotné poistenie + sociálne poistenie spolu = 24,92 € + 58,56 € = 83,48 €

Z hrubej mzdy odčítame tieto odvody spolu: $623 - 83,48 = 539,52$ €

Z tejto celej sumy však neplatíme daň z príjmov, ale môžeme odčítať nezdaniteľnú časť základu dane (NZČD), čo je v roku 2021 mesačne 375,95 €.

Základ dane bude teda $539,52 - 375,95 = 163,57$.

Z tejto sumy vypočítame 19 % daň z príjmu:

Daň z príjmu = $163,57 \times 19\% = 31,0783$ € (po zaokrúhlení na 2 desatinné miesta matematicky) = 31,08 €

Čistá mzda = hrubá mzda – odvody spolu – daň z príjmu = $623 - 83,48 - 31,08 = 508,44$ €
(túto sumu dostane zamestnanec v hotovosti alebo na bankový účet).

Aj zamestnávateľ (firma, živnostník) platí za svojich zamestnancov poistenie zdravotné aj sociálne. Sú to však iné percentá, ale tiež sa počítajú z hrubej mzdy – v našom prípade z 623 €:

Zdravotné poistenie $10\% = 62,30$ €

Sociálne poistenie:

Nemocenské poistenie $1,4\% = 8,72$ €

Starobné poistenie $14\% = 87,22$ €

Invalidné poistenie $3\% = 18,69$ €

Poistenie v nezamestnanosti $1\% = 6,23$ €

Garančný fond $0,25\% = 1,5575$ € po zaokrúhlení 1,55 €

Rezervný fond $4,75\% = 29,5925$ € po zaokrúhlení 29,59 €

Úrazové poistenie $0,8\% = 4,984$ € po zaokrúhlení 4,98 €

Sociálne poistenie spolu $25,2\%$ (nepočítame percentom, ale súčtom) = $156,98$ € (= $8,72 + 87,22 + 18,69 + 6,23 + 1,55 + 29,59 + 4,98$)

Odvody platené zamestnávateľom spolu $35,2\% =$ zdravotné poistenie + sociálne poistenie spolu = $62,30 + 156,98 = 219,28$ €

Cena práce = hrubá mzda + odvody platené zamestnávateľom = $623 + 219,28$ € = $842,28$ €.

Takže zamestnávateľ má náklady na zamestnanca celkom 842,28 €.

Členovia v závere stretnutia si sami mohli zistiť výšku mzdy s využitím online kalkulačky na výpočet mzdy <https://www.platy.sk/vypocet-mzdy/vysledky>

6. Materiálové hospodárstvo

S prezentáciou na tému „Potreba materiálových potrieb“ nás oboznámila p. Ing. Škulaviková, ktorá na názorných ukážkach príkladov vysvetlila zistenie materiálových potrieb. Zároveň na stretnutí sme si vysvetlili základné pojmy z oblasti kalkulácií a vysvetlili postup výpočtu ceny vlastných výrobkov na základe kalkulačného vzorca.

Ďalšia časť činnosti klubu sa týkala výpočtu ceny výrobkov z nasledujúceho kalkulačného vzorca:

Pracovný list: zadanie pre výpočet a zistenie ceny vlastného výrobku z kalkulačného listu:

V mesiaci marec 2021 vyrobila spoločnosť 1000 ks stojanov a 500 ks regálov. Výrobné režijné náklady boli 5800 Eur. Správne náklady boli vo výške 2 800 eur. Spoločnosť používa na výpočet ceny svojich výrobkov kalkulačný vzorec:

Kalkulačný vzorec:

Kalkulačné náklady	Stojan (ks)		Regál (ks)	
	1	1 000	1	500
Priamy materiál	10,00		5,00	
Priame mzdy	6,00		3,00	
Ostatné priame náklady 35,2%				
Výrobná réžia .....%				
Správna réžia .....%				
Odbytové náklady (20% z rozvrhovej zákl.)				
Marža 30 %				
Cena bez DPH				
DPH 20%				
Cena s daňou				

Po vypracovaní zadania si členovia výsledky od prezentovali. Dohodli sa na vypracovaní ďalších úloh a námetov pre žiakov na zvýšenie ich vedomostí. Zároveň diskutovali o inovatívnych metódach, ktoré by boli vhodné na lepšie porozumenie získaných poznatkov

7. Marketing

Siedme stretnutie klubu bolo zamerané na úspešné podnikateľské projekty – konkrétne na to, ako priblížiť žiakom úspešné firmy z najbližšieho okolia školy (Kysúc) a zároveň spolu s nimi definovať faktory, ktoré robia firmu úspešnou. Pedagógovia sa venovali problematike Marketingu, Prieskumu trhu a využitia Marketingového mixu vo firme. Tému, ktorú spracovala v power point prezentácii sa venovala Ing. Jantoščiaková. Prezentácia bude využívaná vo vyučovacom procese v odborných ekonomických predmetoch a v predmete Financie v praxi.

Vzor prezentácie na tému Marketing a prieskum trhu:

Marketing a prieskum trhu

Ing. Zuzana Jantoščiaková

Odbytové teórie

funkcionálna

nástrojová

Funkcionálna odbytová teória

- ▶ Vychádza zo základných funkcií (úloh) odbytu.
- ▶ Odbyt je cesta výrobku od výrobcu k spotrebiteľovi.
- ▶ Odbytom tiež rozumieme predaj.
- ▶ Základné funkcie (úlohy) odbytu:
  - ▶ priestorová funkcia
  - ▶ časová funkcia
  - ▶ kvantitatívna funkcia

Nástrojová odbytová teória

- ▶ výsledok predaja závisí od využitia odbytových nástrojov
- ▶ hľadá odpoveď na otázky:
  - ▶ Aké nástroje odbytovej politiky máme k dispozícii? a
  - ▶ Ako možno ich uplatnením ovplyvniť výsledok predaja ?

Nástrojová odbytová teória

- ▶ výsledok predaja závisí od využitia odbytových nástrojov
- ▶ hľadá odpoveď na otázky:
  - ▶ Aké nástroje odbytovej politiky máme k dispozícii? a
  - ▶ Ako možno ich uplatnením ovplyvniť výsledok predaja ?

Marketingový mix 4P

- ▶ Základné 4P:
  - ▶ Product – produkt
  - ▶ Price – cena
  - ▶ Place – miesto predaja
  - ▶ Promotion – reklama a podpora predaja.
- ▶ Ďalšie „P“ :
  - ▶ Personál
  - ▶ Prostredie
  - ▶ Proces

Prieskum trhu

- ▶ Predpokladom správneho rozhodovania v odbytovej politike podniku sú informácie o trhu.
- ▶ Získanie týchto informácií je úlohou **prieskumu trhu**.

Prieskum trhu

Podľa objektu
skúmania

Podľa časového
hľadiska

Podľa metód
získavania
informácií

Prieskum trhu podľa objektu skúmania

1. **Hospodársky prieskum** (objektívny prieskum)
  - ✓ zisťovanie objektívnych veličín trhu, ktoré sú kvantifikovateľné
    - obrat,
    - cena tovaru,
    - počty a štruktúra kupujúcich a predávajúcich (konkurencia)
2. **Sociologický prieskum** (subjektívny prieskum)
  - ✓ sleduje osoby na trhu a ich správanie
  - ✓ zameriava sa na:
    - vonkajšie charakteristiky osôb (pohlavie, vek, povolanie a iné)
    - vnútorné pocity (predstavy, ...)

Prieskum trhu podľa časového hľadiska

1. **Analýza trhu** (statický prieskum)
  - ✓ získavanie údajov o momentálnej situácii na trhu
2. **Sledovanie trhu** (dynamický prieskum)
  - ✓ permanentné sledovanie zmien na trhu

Prieskum trhu podľa metód získavania informácií

1. **Primárny prieskum**
  - ✓ získavanie informácií priamo na trhu
  - ✓ „prieskum v teréne“
2. **Sekundárny prieskum**
  - ✓ spracovanie dostupných informácií na trhu,
    - vyhodnotenie štatistických údajov vo vnútri podniku (údaje o odbyte, nákladoch, reklame)
    - spracovanie externých informácií (oficiálne štatistiky, publikácie, časopisy,...)
    - ďalšie metódy spracovania údajov
      - anketa,
      - pozorovanie,
      - experiment,
      - trhový test.

Otázky na zopakovanie

- ▶ Aké odbytové teórie poznáme?
funkcionálna a nástrojová
- ▶ Charakterizujte odbyť.
Odbyť je cesta výrobku od výrobcu k spotrebiteľovi.
- ▶ Základné funkcie (úlohy) odbytu sú:
priestorová, kvalitatívna,
časová, komunikačná,
kvantitatívna.
- ▶ Ako voľne preložíme Marketing?
Činnosť trhu

Členovia klubu sa zhodli na tom, že ak sa nejaká ekonomická veda zaoberá predpokladmi úspechu podniku v neustále sa meniacom prostredí trhovej ekonomiky, je to marketing. Tento predmet sa momentálne samostatne na našej škole nevyučuje, jeho obsah je z veľkej časti rozvrhnutý medzi ostatné odborné predmety. Avšak bolo by potrebné zintenzívniť osvojovanie si marketingových poznatkov študentami v priebehu štúdia, nakoľko to môže byť výrazným faktorom úspechu počas ich budúcej odbornej kariéry. Členovia dospeli k záveru, že v dnešnej dobe sa podnikateľské prostredie nezaobíde bez znalostí a využitia marketingových nástrojov, ktoré sú potrebné k úspešnému rastu firmy. Pre žiakov sme pripravili projekt – úspešní podnikatelia Kysúc. Cieľom je zostaviť zoznam úspešných firiem v našom okolí. Žiaci spolu s učiteľmi si vytypovali firmy na exkurziu po ukončení epidemiologických opatrení.

8. Personalistika

Stretnutie klubu sa zameralo na tému Personalistika. Táto téma je veľmi aktuálnou v dnešnej dobe, keď mnohí majú možnosť pracovať v rámci EU. Najmä mladí ľudia prejavujú zvýšený záujem o prácu v niektorých z členských štátov EU. Členovia rozoberali aktuálnu legislatívu z oblasti personalistiky v SR. Oboznámili sa so súčasnými zmenami z oblasti pracovného práva. Rozoberali postup vzniku pracovného pomeru. Zaoberali sa pracovným pohovorom, čomu sa treba vyhnúť. Poukázali na nedostatky PP. V závere stretnutia rozobrali aj spôsoby zániku a ukončenia pracovného pomeru. Dohodli sa, že v rámci projektovej činnosti spolu so žiakmi zistia pracovno-právnu legislatívu vo vybranom členskom štáte EU. Výsledky z projektu budú slúžiť ako podklad pre prácu vo vybranom štáte.

Téme sa venoval Ing. Virdzek. Spracoval nasledujúci výstup legislatívu Pracovné právo v Rakúsku:

Pracovná zmluva

Pracovná zmluva môže byť uzatvorená

- písomne
- ústne
- konkludentne

Ak však zmluva nebola uzatvorená písomne, zamestnávateľ má po uzatvorení pracovnej zmluvy povinnosť vystaviť pracovnú kartu zamestnanca (Dienstzettel), ktorá okrem iného obsahuje

- názov zamestnávateľa
- začiatok pracovného vzťahu
- výpovedné doby a termíny
- rozsah dovolenky
- pracovnú dobu
- nástupný plat resp. kolektívnu zmluvu alebo podnikovú dohodu, ktorá určuje plat ako aj ďalšie nároky

Písomná pracovná karta zaznamenáva kľúčové práva a povinnosti vyplývajúce z konkrétnej ústnej pracovnej zmluvy a slúži (IBA) ako dôkaz o dohodnutých podmienkach. V prípade, že by sa pracovná karta líšila od ústne dohodnutých podmienok pracovnej zmluvy, odporúčame preukázateľne požiadať zamestnávateľa o vykonanie zmeny pracovnej karty

Minimálna mzda a 13. a 14. plat

Minimálna mzda nie je definovaná zákonom, ale upravovaná priebežne na základe výsledku kolektívnych vyjednávaní medzi odborovými zväzmi a zástupcami zamestnávateľov. Kolektívne zmluvy, pokrývajúce takmer deväťdesiat sedem percent zamestnancov a robotníkov, určujú aká vysoká minimálna mzda pre konkrétne odvetvie a konkrétnu pracovnú pozíciu platí.

Pri odvetviach, ktoré sú ošetrené kolektívnymi zmluvami, je pri plnom úväzku minimálna mzda vo výške ca. 1.000 € brutto a viac. Nárok na 13. a 14. plat je taktiež zapracovaný v kolektívnej zmluve, takže tvorí časť „minimálnej mzdy“ (14 x 1.000 Brutto)

Tieto zvláštne platby sú daňovo zvýhodnené.

Skúšobná doba

V Rakúsku obvykle trvá skúšobná doba 1 mesiac (výnimku tvoria napr. učni). V mnohých prípadoch je pri robotníkoch skúšobná lehota skrátená kolektívnymi zmluvami. Počas trvania skúšobnej lehoty môže byť pracovný pomer okamžite zrušený oboma stranami a to bez udania dôvodu.

Pracovná doba a nadčasy:

Pracovná doba je obvykle skrátená kolektívnou zmluvou zo zákonom stanoveného 40 hodinového pracovného týždňa na 38,5 hodiny.

Za prácu presahujúcu obvyklú pracovnú dobu prináleží zamestnancovi zvláštna odmena. Zákon určuje príplatok vo výške 50% k mzde/platu. Vo väčšine kolektívnych zmlúv je určený pre niektoré činnosti príplatok vo výške 100 % (nadčasy v časovom úseku medzi 20:00 a 6:00 hodinou, nadčasy v nedeľu atď.).

• Medzi zamestnávateľom a pracovníkom môže byť namiesto vyplácania nadčasov dohodnuté náhradné voľno. Pre určenie trvania náhradného voľna platia rovnaké pravidlá ako pre vyplácanie nadčasov (to znamená: 1 nadčasová hodina s príplatkom 50 % zodpovedá 1,5 hodiny náhradného voľna).

Dovolenka:

Doba trvania pracovného pomeru

...do 25 rokov

30 pracovných dní (=5 týždňov)

...nad 25 rokov

36 pracovných dní (=6 týždňov)

POZOR! Výpočet sa orientuje podľa počtu pracovných dní, to znamená podľa tých kalendárnych dní, ktoré nie sú nedele, dni pracovného voľna alebo zákonné sviatky, a to i vtedy, ak počas týchto dní, ako napr. sobota, nemá zamestnanec pracovnú povinnosť.

V prvých 6 mesiacoch od začiatku zamestnania	Čiastočný nárok	2 pracovné dni mesačne
Po 6 mesiacoch	Plný nárok	30, príp. 36 pracovných dní (podľa doby trvania pracovného pomeru)
Od 2. roku pracovného pomeru	Plný nárok od začiatku pracovného roka	

Ukončenie pracovného pomeru:

Výpoveď nemusí mať písomnú formu.

Môže byť oznámená ústne a je dokonca platná aj v prípade, keď je zo správania zamestnávateľa alebo zamestnanca bezpochyby zrejmé, že si prajú ukončenie pracovného pomeru.

V každom prípade musia byť dodržané platné výpovedné lehoty a druhá zmluvná strana musí v akejkoľvek forme obdržať informáciu o ukončení pracovného pomeru. Výnimku tvoria niektoré kolektívne zmluvy, ktoré pre platnosť výpovede vyžadujú písomnú formu.

V Rakúsku nemusí byť výpoveď odôvodnená, teda nemusí byť udaný dôvod výpovede a môže byť vyslovená aj počas práceneschopnosti.

!POZOR! Hore uvedené informácie neplatia pre robotníkov, teda pre pracovníkov vykonávajúcich prevažne manuálnu činnosť. Kolektívne zmluvy pre robotníkov určujú odlišné a podstatne kratšie výpovedné lehoty (nezriedka 2 dni). Takéto krátke výpovedné doby v podstate umožňujú takmer okamžité rozviazanie pracovného pomeru a to aj bez udania dôvodu. Pre presné určenie výpovednej lehoty je preto potrebné poznať konkrétnu kolektívnu zmluvu. Ak by nebola aplikovateľná žiadna kolektívna zmluva, platí pri robotníkoch 14 dňová výpovedná lehota.

V podnikoch v ktorých je viac ako 5 stálych zamestnancov môže existovať podniková rada, ktorá musí byť o výpovedi zo strany zamestnávateľa informovaná vopred a môže vysloveniu výpovede odporovať. V prípade, že podniková rada výslovne s výpoveďou nesúhlasí, môže výpoveď napadnúť buď podniková rada alebo zamestnanec z dôvodu nepripustného motívu (príslušnosť k odborom, účasť na voľbe podnikovej rady, uplatňovanie oprávnených finančných nárokov a pod.), alebo z dôvodu sociálne

neoprávnenej výpovede (ak sú závažne poškodené sociálne záujmy pracovníka) a pracovný pomer trval dlhšie ako 6 mesiacov. Výpoveď je v týchto prípadoch potrebné napadnúť takmer okamžite.

OKAMŽITÉ ZRUŠENIE PRACOVNÉHO POMERU ZAMESTNÁVATEĽOM – PREPUSTENIE

Prepustenie znamená okamžité zrušenie pracovného pomeru bez dodržania predpísanej výpovednej lehoty. Závažné dôvody k prepusteniu ovplyvňujú chod podniku natoľko, že pokračovanie pracovného pomeru do vypršania výpovednej lehoty je pre zamestnávateľa neúnosné.

Dôvody k prepusteniu sú **u robotníkov** napr. neoprávnené opustenie pracovného miesta, ťažká urážka na cti, ublíženie na zdraví, krádež, sprenevera, opilosť na pracovisku, prevádzka pre podnik škodlivej vedľajšej činnosti, dlhší pobyt vo väzení, neschopnosť vykonávať dohodnutú činnosť atď.

Dôvody k prepusteniu u zamestnancov sú napr.: sprenevera, neoprávnený príjem daru, nedôveryhodnosť, škodlivá vedľajšia činnosť, trvajúce odmietanie výkonu práce, násilnosti, ohrozenie mravov alebo ťažká urážka na cti zamestnávateľa, jeho zástupcu alebo jeho príbuzných.

K prepusteniu musí dôjsť okamžite po uskutočnení dôvodu k prepusteniu, tento dôvod prepustenia neoprávňuje k prepusteniu k neskoršiemu termínu.

Nároky zamestnanca v prípade odôvodneného prepustenia:

- náhrada za dovolenku: v prípadoch nevyčerpanej dovolenky má zamestnanec nárok na náhradu.
- v prípade čerpania dovolenky, musí zamestnanec zaplatiť zamestnávateľovi celú naviac prečerpanú dovolenku.
- alikvotné platby: zamestnanci majú nárok na alikvotné vyplácanie zvláštnych príplatkov, zodpovedajúce predpisy pre robotníkov sa nachádzajú najmä v zodpovedajúcich kolektívnych zmluvách.

OKAMŽITÉ ZRUŠENIE PRACOVNÉHO POMERU ZAMESTNANCOM – VÝSTUP

- ukončuje s okamžitou platnosťou pracovný pomer. Predčasný odchod je možný iba v prípade vážneho porušenia zmluvy zo strany zamestnávateľa.
- ak je pre zamestnanca pokračovanie pracovného pomeru neúnosné. Vážne porušenie zmluvy je napr. nevyplatenie mzdy; alebo ak zamestnanec nemôže pokračovať v práci bez preukázateľného poškodenia zdravia, pri hrubom násilí, urážke na cti, ohrozenie mravov zamestnanca alebo osôb jemu blízkych atď.

UKONČENIE PRACOVNÉHO POMERU DOHODOU

Ukončenie pracovného pomeru dohodou nie je viazané na určité lehoty alebo termíny. Dátum ukončenia pracovného pomeru musí byť dohodnutý.

Zaujímavé informácie pre učiteľov ako i pre žiakov. Mnohí žiaci chcú pracovať aj v zahraničí. Informácie im môžu pomôcť pri hľadaní zamestnania v Rakúsku.

9. Vzdelávanie a sebahodnotenie členov klubu

Stretnutie členov klubu bolo zamerané na kvalitu odborného vzdelávania. Venovali sa základným pojmom, diskutovali o sebahodnotení a rozobrali základné kritéria autoevalvácie učiteľa ku žiakom. Členovia sa zamerali na kvalitu vlastnej výučby. A zisťovali spätnú väzbu.

Kvalita odborného vzdelávania:

- kvalita výučby - optimálny priebeh vzájomne doplňujúceho sa procesu vyučovania učiteľa a učenia sa žiaka na splnenie požiadaviek zúčastnených partnerov, ktoré sú objektívne hodnotené,
- procesuálna a obsahová stránka výučby v triede,
- profesijný rast učiteľov – manažovanie výučby v triede,
- kvalita a úroveň výučby - kvalita výučby nie je len intelektuálna zdatnosť žiakov,
- kvalita výučby –pozitívna motivácia žiakov učiť sa.

Vyučovanie:

- využívanie hybných síl vyučovacieho procesu,
- rozpor medzi poznávacími a praktickými úlohami, ktoré nastoľuje vyučovanie a skutočnou úrovňou vedomostí, spôsobilostí, zručností a mentálneho rozvoja žiakov,
- protirečenia medzi dvoma stránkami toho istého procesu,
- úlohy, otázky, cvičenia... na jednej strane, hľadanie odpovede, riešení ... na strane druhej
- význam aktivity, samostatnosti, tvorivosti, konfrontácie.

Učenie sa a výkon žiakov:

- učenie sa – aktívny proces, ktorým si žiak vytvára, konštruuje svoje poznanie riešením problémov – spájaním známych informácií a skúseností s novými.

Kľúčové oblasti výučby a indikátory kvality:

- ukazovatele, výsledky, podľa ktorých možno poznať, aká je miera kvality danej oblasti,
- pracovné podmienky pre učiteľa a žiakov,
- profesionalita učiteľa,
- plánovanie programu výučby,
- priebeh a štruktúra výučby,
- sociálna klíma výučby,
- výsledky výučby.

Sebahodnotenie učiteľa:

Diskusia a výmena názorov na tému:

- **kvalita odborného vzdelávania**
  - postupne zvyšovať kvalitu procesuálnej stránky výučby v triede, nesústrediť sa len na obsahovú stránku – manažovať výučbu v triede
- **vyučovanie - prečo sa žiaci chcú učiť?**

- to, čo sa učia sa im hodí - dosahujú dobré výsledky
- zvyšuje sa ich sebavedomie - učia sa zaujímavosti, ktoré vzbudzujú ich zvedavosť
- zisťujú, že vyučovanie je zábavné (zábavné neobvyklé činnosti, ktoré vedú k tvorivosti)
- **učenie sa a výkon žiakov**
  - hnacou silou učenia je úspech => motivácia a sebadôvera
  - niektoré úlohy musia byť jednoduché, rýchlo zvládnuteľné, aby ich mohli úspešne splniť všetci žiaci, iné úlohy by mali zamestnať najschopnejších žiakov, úlohy však musia pripadať žiakom zvládnuteľné a zároveň obtiažné, aby ich vyriešenie nepokladali za triviálne
- **klúčové oblasti výučby a indikátory kvality**
  - učitelia odborných predmetov zhodnotili indikátory kvality jedného zo svojich predmetov a zodpovedali si na otázky: Načo –Čo –Ako –Čím –Koho –V akých podmienkach mám učiť
- **sebahodnotenie učiteľa**
  - kvalitu výučby ovplyvňuje predovšetkým vzdelaný, tvorivo-humánny učiteľ a dobré pracovné podmienky

Kritériá autoevalvácie učiteľa vo vzťahu k žiakovi:

- Viem diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiakov.
- Viem stanoviť učebné ciele orientované na žiaka.
- Viem motivovať žiakov k učeniu.
- Viem nadviazať kontakt so žiakmi.
- Kladiem žiakom zrozumiteľné inštrukcie pre činnosť.
- Rozvíjam vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť.
- Viem pripraviť diferencované úlohy pre žiakov so špecifickými potrebami...

Členovia vypracovali v závere stretnutia nasledujúci dotazník, ktorým možno zistiť, či dostatočné aktivizujú žiakov.

Postup vyplňania dotazníka:

1. Prečítajte si jednotlivé výroky.
2. Podľa miery vášho súhlasu či nesúhlasu im pridajte zakrúžkovaním zvolenú hodnotu.

Podpora žiakov	Áno	Skôr áno	Skôr nie	Nie
1. Žiaci prichádzajú do školy s nechutou a bez záujmu.	-3	0	3	-5
2. Pokiaľ je vyučovanie kvalitné a podnetné, väčšine žiakov sa darí.	5	3	-3	-5
3. Predmet, ktorý učím je zaujímavý, je dôležitý pre život.	5	5	-3	-3
4. Väčšina žiakov nemá rada ak sú počas hodiny učiteľom hodnotení.	-3	0	3	5
5. Sú dve skupiny žiakov - tí, ktorí chcú pracovať a tí, ktorí sa snažia práci na hodine vyhnúť.	-5	3	3	3
6. Výborný učiteľ môže motivovať väčšinu žiakov.	5	2	-5	-5
7. Žiak pracuje najlepšie vtedy, keď je svojím učiteľom chválený a dostáva od neho pozitívnu spätnú väzbu.	5	3	-3	-5

8. Pokiaľ učiteľ nie je na žiaka prísny, žiak sa počas hodiny vyhýba práci na zadaných úlohách.	-3	0	0	0
9. Väčšina žiakov uprednostňuje počas vyučovacej hodiny poriadok a účelne zorganizované prostredie.	5	2	-3	-5
10. Je ťažké zvládať nadaných/veľmi múdrych žiakov.	-5	-3	3	5
11. Priáním žiakov je pracovať na vyučovaní čo najmenej.	-5	-3	3	5
12. Správanie žiakov má vždy svoju príčinu.	5	3	-3	-5
13. „Aký to má pre mňa význam?“ To je tá správna otázka našich žiakov.	5	3	-2	-3
14. Ak žiak nepospieva, je to chyba okolia (učiteľa, školy, rodičov, vzdelávacieho programu, systému.)	5	5	-3	-3
15. Keď majú žiaci skúseného a odborne zdatného učiteľa, naučia sa maximum.	-5	-2	2	5
16. Želania a požiadavky žiakov a učiteľa sú rozdielne, preto sa nikdy nemôžu zhodnúť a porozumieť si.	-3	-3	3	5
17. Nedostatočná práca žiakov počas vyučovacej hodiny si vyžaduje dôraznú kritiku učiteľa.	-5	-2	3	5
18. Učitelia majú byť schopní vyžadovať od žiakov perfektnú prácu aj v tom prípade, keď im hrozí strata popularity.	5	3	-3	-5
19. Ak učiteľ pomáha žiakovi, ktorý zo začiatku hneval a nespôlpracoval, podporuje nepozornosť a neposlušnosť i u ostatných žiakov.	-5	-3	2	5
20. Učiteľ by sa nemal správať príjemne a pozitívne k žiakom, ktorí neradi pracujú, sú pasívni, nespôlpracujú.	5	3	-3	-5
21. Premet, ktorý vyučujem vyžaduje prirodzené nadanie a predpokladám, že žiaci budú mať s jeho zvládnutím problémy.	-5	-3	3	5
22. Keď žiaci nepracujú, mali by sa báť trestu.	-2	2	0	0
23. Žiaci prijímajú pozitívnu konštruktívnu kritiku keď vedia, že im to pomôže zlepšiť sa.	5	3	2	-2
24. Žiaci vítajú takú činnosť, v ktorej majú šancu byť úspešní.	3	5	-2	-3

(Podľa Petty, G.: Teaching Today. Cheltenham, Nelson Thornes Ltd 2004).

Vyhodnotenie:

1. Spočítajte všetky kladné body a zapíšte si ich:
2. Spočítajte všetky záporné body a zapíšte si ich:
3. Vypočítajte celkový súčet.

Interpretácia výsledkov:

-100 až -40 bodov:

Váš prístup vedie žiakov k pasivite. Pracujú iba vtedy, keď ich o to požiadate, prípadne keď ich prinútite. Mali by ste svoj prístup k procesu vyučovania zmeniť. Zamerať sa na pozitívne motivovanie žiakov, zlepšovanie vzťahu so žiakmi, skvalitnenie procesu hodnotenia žiakov, orientovať sa na pozitívne očakávania vo vyučovacom procese.

-39 až 0 bodov:

Váš prístup k žiakom je vlažný, žiaci na vašich vyučovacích hodinách iba zriedkavo

prejavujú záujem o učenie. Mali by ste zmeniť svoj prístup k procesu vyučovania - zvyšovaním záujmu žiakov o vyučovanú problematiku, zlepšením vzájomných vzťahov so žiakmi, zmenou hodnotenia žiakov, zaradovaním postupov, ktoré rozvíjajú a aktivizujú žiakov.

0 až 40 bodov:

Učíte dobre, svojím prístupom podporujete záujem žiakov o učenie. Ich záujem je priemerný až dobrý. Celkovo sa vašim žiakom darí dobre, často sú úspešní, mnohí majú o učenie naozajstný záujem. Pokúste sa ešte viac zamerať na užšiu spoluprácu so žiakmi, na kooperatívne vyučovanie a ďalšie činnosti, ktoré aktivizujú výučbu.

41 až 100 bodov:

Vaši žiaci môžu byť veľmi spokojní, že ich učíte práve vy. Sú maximálne motivovaní, majú záujem o učenie a dávajú to viditeľne najavo. Prácu v škole považujú za príjemnú a užitočnú, učia sa radi a oceňujú výsledky práce všetkých - vás ako učiteľa a tiež výkony svojich spolužiakov.

Vypracovanie dotazníka bolo podkladom členom klubu a zistením prístupu ku žiakom. Sebahodnotenie ovplyvňuje kvalitu výučby.

10. Vyhodnotenie činnosti klubu za II. polrok

Klub učiteľov finančnej a podnikateľskej gramotnosti prekonzultoval rámcový program jednotlivých stretnutí a venoval sa výmene skúsenosti z výučby. Pedagógovia analyzovali dosiahnuté výsledky zo vstupných a výstupných testov. Následne diskutovali o ďalšom vzdelávaní na zvyšovanie kompetencií z oblasti finančnej gramotnosti.

V ďalšej časti stretnutia prichystali podklady pre spracovanie záverečnej správy a príručky finančnej gramotnosti.

Ing. Mravcová poďakovala všetkým členom za aktívnu účasť na stretnutiach a spracovanie materiálov k výučbe.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Členom klubu sa odporúča zakomponovať vyhotovené materiály do výchovno-vzdelávacieho procesu (podľa časovej následnosti v tematickom výchovno-vzdelávacom pláne). Členovia klubu poskytnú po implementácii pripravených materiálov ostatným členom spätnú väzbu. Členom klubu sa odporúča preferovať moderné vyučovacie metódy, ktoré majú aktivizujúci vplyv na žiaka a viac využívať inovatívne prístupy, ktoré majú motivujúci charakter a rozvíjajú tvorivosť a samostatnosť v myslení, ako aj tímovú spoluprácu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Lenka Mravcová
12. Dátum	30. 06. 2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Milaň Valek
15. Dátum	12.7.2021
16. Podpis	